

Kontaktblad van de Heemkundige Kring

28 ste Jaargang nr2

Viermaandelijks periodiekje
najaar okt-dec 2005

'T SCHORRE

Uitgavekantoor : Oostende X

Verantwoordelijke uitgever : Vandewalle Paul, Albatrosstraat 15, 8400 Oostende

INHOUD : WINTER 2005

- * **Woord vooraf & gedicht** Aline Vanslembrouck

- * **Voorbije activiteiten :**
 - Zevende Dag april 2005 : 3 sprekers op de stoel
 - BBQ eerste vrijdag van september voor alle leden : verzorgd en weerom succes!
 - weekend 11-13 nov. was tentoonstelling "BIER van HIER"
 - Zieltjesavond begin nov. was traditioneel pannenkoekenfestijn i/d molen

- * **VERSLAG 7de DAG : 1 dame en 2 heren** Robert Lisabeth

- * **Toeristische troef molens ... 16 gemeenten** 2de deel
werken aan fietsroutenetwerk door Brugse Ommeland

- * **"Liber Memorialis" stuk geschiedenis v/ parochie Steene** Raoul Decrop
deel 2 - 10blz

- * **VERSLAG en verwelkoming in de afgelopen nov-tentoonstelling** M.Strubbe

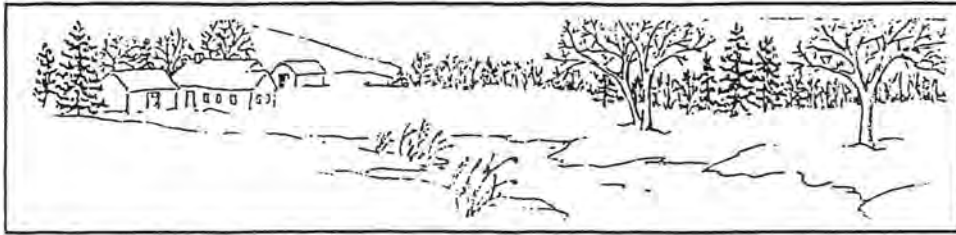
- * **Oude gebruiksvoorwerpen :**
"STREKEL" (strijker, strijklát) Hugo & R.Devos
"Vossenhol"

- * **Catalogoog Kuipersgereedschap / Eer het Vat in Duigen valt**

- * **Krekengebied - natuurgebied : aanvang werken 2006**

- * **Wist je dat ... ?**

- * **Kent U de Heemkring 't Schorre ?**

Gelukkig Nieuwjaar

EEN MOOI LEVEN

Een mooi leven,
komt je tegemoet.
Een waarin je niet mag opgeven,
ook al vind je dat het moet.

Eentje met de vriendschap
voorop,
Of de liefde aan de top.
Samen geloven in elkaar,
Wat een mooi gebaar!

Samen op elkaar kunnen
vertrouwen,
En zo onze wereld uitbouwen,
Met liefde, verdriet en pijn,
Wat zou de zin van het leven
zijn?

Als je iets voor elkander doet,
Met vertrouwen en met moed,
Dan is een mooi leven iedereen
gegeven!

Woord vooraf :

Beste leden en Stenenaars ,

Met het laatste periodiekje okt-dec 2005 sluiten wij het voorbije jaar af. Volgend jaar beginnen we met een nieuwe lei en een nieuwe redactie-verantwoordelijke.

Mag ik U vanaf 2006 , de bezige bij en nieuw bestuurslid sedert 2005 , Robert Lisabeth , aan U voorstellen als mijn opvolger.

Wat wij de afgelopen maanden organiseerden vinden we verder in dit nummer.

De zomerse dagtrip ging dit jaar niet door omwille van te weinig inschrijvingen & daardoor een te hoge kostprijs voor de bus.

Volgend jaar nemen we ons voor , een tijdige gedetailleerde dagplanning voor te stellen en misschien gaan we richting Zoutleeuw.

We houden U op de hoogte !

Horeca-zaken die ons steunen danken wij bij voorbaat .

Volgend jaar zullen , indien U wenst deel te nemen , de lidgelden met bijhorend onkosten-document van onze VZW worden opgehaald door de verantwoordelijke bestuursleden

De recente Novembertentoonstelling was een SUCCES en er heerste een aangename sfeer, mede door de degustatie op de openingsavond.

Dank aan Brouwerij STRUBBE uit Ichtegem die 2 vaten ter beschikking stelde waaronder Dikke Matille en Vlaskop die goed binnenliepen.....

De Heemkring wenst alle leden , familie en vrienden een goed jaareinde en een voorspoedig 2006 in goede gezondheid.

Aline Vanslembrouck

VOSCO

KAAPSE WIJNEN

Open :

Iedere zaterdag van 10 tot 17 uur
Andere dagen op afspraak

Vosco Kaapse wijnen

Kaperstraat 2 - 8400 Oostende

Tel. 059 70 50 44

Fax 059 70 35 15

e-mail : vosco@itinera.be

*Gasthof
Vossenhol*

Rustig gelegen aan het Ste-Anna-kerkje te Stene-dorp...

Stenedorpstraat 29 - 8400 OOSTENDE (Stene-dorp) - Tel.(059) 70 01 99

*Aangenaam verpozen in een rustiek kader
Speciale dranken - Uitgebreide keuken*

JUBILEUM 1974-1999

oude gebruiksvoorwerpen

ZEVENDE DAG zondag 17 april 2005

Voor dit jaarlijks evenement zat de molen afgeladen vol. De uitgenodigde sprekers waren toplui uit de economische sector en gaven het aanwezige publiek uitleg over hun bedrijf en hun functie. Onder de deskundige leiding van voorzitter- moderator dhr Paul Vandewalle hadden we achtereenvolgens:

Mevr. Erika Wybouw, commercieel directeur Morubel NV

Als Oostendse heeft zij school gelopen in de Kroonlaan en studeerde af aan het Oostendse Lyceum richting Latijn-Wetenschappen. Na een korte bijscholing secretariaat in de R.V.A. werd zij bediende bij het visbedrijf *La Morue Belge* waar in deze hoogdagen van de vis uitsluitend visbewerking werd gedaan voor binnenlandse klanten. Enkele maanden later verhuisde het bedrijf naar de H.Baelskaai waar het zich verder ontplooid tot een groot visbedrijf met internationale allures. Deze ontwikkeling bracht voor haar heel wat kennis bij, vooral op het gebied van internationale administratie en commerciële attitude. Een grondige verandering kwam er toen van verse vis werd overgestapt naar uitsluitend diepvries garnalenverwerking. Deze garnalen worden ingevoerd vanuit het Verre Oosten. Het gloednieuwe bedrijf met een 100-tal werknemers heeft een productiecapaciteit van 17000 ton garnalen per jaar en voert zijn producten over heel Europa uit. In Europa is Morubel marktleider en trendsetter in deze sector.

Ir. Pieter Donck, directeur Agoria Automobiel

Als Kortrijkzaan studeerde hij af als Burgerlijk Ingenieur aan de Rijksuniversiteit van Gent. Bij busbouwer Jonckheere te Roeselare werd hij commercieel directeur.

Het typisch westvlaamse ondernemerschap en doorzetting was een goede basis voor zijn verdere carrière. Onderhandelingsopdrachten met de Lijn, het Waalse Tec en buitenlandse afnemers voor de levering van bussen moesten opbotsen tegen een zeer sterke concurrentie: dit waren stuk voor stuk grote contracten en vergden grote technische kennis.

Bij Berkhof in het noord Nederlandse Heerenveen had hij een nieuwe uitdaging gevonden, bij deze busbouwer mocht hij gaan onderhandelen in o.a. Europese en Arabische landen.

Zijn specialiteit in de bussector bracht hem tenslotte terug naar België en bij Agoria, de werkgeversfederatie van de metaalsector, is hij de verantwoordelijke voor de automobielsector. Lobbywerk en onderhandelingen met de overheid behoren o.a. tot zijn taken en tijdens het autosalon, moet hij af en toe wat uitleg geven voor de tv... een BV dus.

Ir. Paul Gerard, gedelegeerd bestuurder Autonoom Gemeentebedrijf Haven Oostende

Als Oostendenaar is hij na het Atheneum afgestudeerd als Ingenieur voor de scheikunde en de landbouw industrieën aan de Rijksuniversiteit van Gent.

Na een succesvolle opdracht in het buitenland, hield hij het voor bekeken en bleef in Oostende.

Met enkele ondernemers en later als ceo zelf wist hij het visbedrijf Morubel om te vormen tot een Europese speler in de diepvriesgarnalen. Tot op een dag, werkelijk tussen pot en pint, werd hij door burgemeester J. Goekint aangesproken om een gemeentelijk havenbedrijf uit de grond te stampen, dit na het debâcle van de inmiddels verdwenen RMT.

Zo geschiedde. De infrastructuur van de verouderde kaaimuren, RMT-installaties en de niet gebruikte zeemachtbasis werd grondig ontmanteld en vervangen door performante kaaien en installaties. Ro-Ro trafiek is terug en diverse rederijen nemen opnieuw Oostende als hun economische partner. Dagelijkse afvaarten zijn terug aan de orde. Met de Plassendale – projecten focust Oostende zich verder tot het aantrekken van nieuwe bedrijven en dit met het oog op de werkgelegenheid in onze regio. Een meerjarenplan welke reeds vele bedrijven naar Oostende bracht.

Verslaggever : *Robert Lisabeth*

De Vlaskaard

Hilde Vandenbroucke

open elke dag vanaf 11u
maandagavond en dinsdag gesloten

Oudstrijdersplein 5 • 8400 Oostende • tel 059 80 38 01

Gasthof Vossenhol

Rustig gelegen aan het Ste-Anna-kerkje te Stene-dorp...

Stenedorpstraat 29 - 8400 OOSTENDE (Stene-dorp) - Tel.(059) 70 01 99

Aangenaam verpozen in een rustiek kader
Speciale dranken - Uitgebreide keuken

oude gebruiksvoorwerpen

Wat gebeurt er rond de Oostmolen?

GISTEL - De stad is eigenaar, na aankoop aan de familie Ronse, van de gronden langs de Warandestraat, waarop de Oostmolen en de molenhoeve met schuur staan. Deze eigendom paalt aan het domein Ter Elst dat door de stad werd aangekocht aan de familie Vanhenckxthoven en waar de bibliotheek gevestigd is. Samen vormen deze eigendommen een groene long van 13.350 m² groot binnen de stadskern. Hopelijk slagen we er ooit in om deze omgeving via het park van de familie Rosseel en de Bruidstraat te verbinden met het stadspark rond de kerk.

De stad wil de omgeving van de Oostmolen en de bibliotheek bestemmen als een ruimte met een toeristische, recreatieve en educatieve functie. Het moet vooral ook een plaats zijn waar de Gistelnaar in eigen stad tot rust kan komen. Om deze functies te verwezenlijken wordt de

bestaande infrastructuur gerestaureerd en opnieuw ingericht.

1. De Oostmolen

Op 26 juni 1999, bij windstil weer, brak plots één houten wiek van de Oostmolen af. Om veiligheidsredenen werd daarna

ook de wiek in het verlengde van de afgebroken wiek verwijderd. De sinds 1942 als monument geklasseerde Oostmolen staat er al die tijd troosteloos bij.

Het restauratiedossier heeft jaren aangesleept. Terwijl mensen uit de praktijk, zoals mole-

naar en molenbouwer, opteeden voor lichtere metalen wieken, bleef Monumenten en Landschappen kiezen voor houten wieken.

De restauratie van de volledige molen (met houten wieken) werd onlangs toegewezen aan de Nederlandse molenbouwer Adriaens. De werken zullen 282.414 € kosten en worden voor 80 procent gesubsidieerd door het Vlaamse Gewest. Hopelijk worden enkele administratieve beslissingen nu vlug genomen zodat met de werken kan gestart worden en de molen klaar is begin 2006. Deze unie-

ke molen, waarmee zowel lijnzaadolie als meel wordt geproduceerd, zal dan opnieuw draaien en binnenin kunnen bezichtigd worden.

2. Het Molenmuseum

Aan het projectbureau Monument in Ontwikkeling uit Nieuwpoort heeft de stad de opdracht gegeven om in het gebouwtje voor de molen en in de oliekelder en molenzolder naast de molenhoeve een bezoekerscentrum in te richten. In dit centrum zal de bezoeker geïnformeerd worden over:

- de geschiedenis en de mechaniek van de Oostmolen
- de molenbouwer Alfred Ronse, de molenaarsfamilie Vanhevel, de molenbouwers Peel, de restauratiewerken aan de Oostmolen en de molenhoeve
- de verdwenen molens in Gistel
- het rijke molenpatrimonium in West-Vlaanderen

Dit project wordt geraamd op 115.000 €. De stad kon zowel Europese als provinciale subsidies verwerven voor een totaal bedrag van 72.600 €.

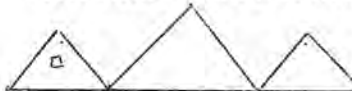
Liber Memorialis

parochiæ Sanctæ Annæ

Steene 24 Octobris 1906

Over de Kerk en hare toebehoorden

Het kerksken van Steen is zeer klein en deerlyk en armtierig van uitzicht: wat breeder dan het lang is. Het heeft een middenbeuksken en twee zyd-beukskens aan den ingang van de Kerk is op geheel de breedte
hooger gebouwd
een afdak gebouwd; het middendeel ' dienende voor portaal, de linkerkant een stoelkot en de rechterkant den trap behelzende om naar de hoogzaal te gaan, alsook de vonteplaats . Van vooren op den top der middenbeuk staat een houten kloktorentje wat zydelings hellende naar het zuiden, bevattende ééne klok waarvan later zal gesproken worden.

De voorgével, waarvan boven den aanbouw, de driehoekige toppen der beuken al beide kanten uitzitten, zyn klaarblykende herbouwd geweest , en de linkere vleugel bevat eenen steen die het jaartal 1675 draagt; hoogst waarschynelyk tijd der herstelling van de kerk in den trant van style Renaissance. Voorens was de Kerk in schoonen style Gothique gebouwd, gelyk het nog klaar te zien is al den noord en oostkant . Gelyk meestal de kerken is Steene Kerk met den autaar naar het oosten gericht, omringd van een ommeurd kerkhof waar nu nog begraven wordt, maar waarvan de gemmente zich mees-

*Het is niet 1675
maar wel 1625*

J. Van Steenkiste

*Nota. Dat is mis. Deze
herstelling greep plaats
in 1765 door E.H. Van-
depitte, toen hij het aen-
deel van de verdwene
St. Catharina Kerck
ontvangen had.*

L. Masselis pastor

ter gemaakt heeft in de slechte jaren der schoolwet. De grond rondom de kerk en de vloer in de kerk moeten schrikkelyk gerezen zyn, vermits de voeten van de contreforts en van de colommen onder de grond zitten en de kerk het uitzicht heeft van half verzonken te zijn. De meneaux der vensters zyn uitgeslagen en vervangen door leelyke fabriekevensters, 't is te zeggen yzere raamtjes, van een klein vingerken dikke, die zich alle 20 centimeters kruisen, en gevuld zyn met deerlyke ruiten van 20 cent. op 20; en meestal geborsten zyn. By myne aankomste vond ik de twee vensters aan den hoog altaar gedoken onder twee zware roode gordynen, juist gelyk in eenen salon of beste kamer van eenen treffelyken burger, buiten dat er het stofgreus dikke op lag, en de motten en de wakte ze zeer beschadigd hadden. Het uitwerksel was dat het veel te donker was, zoodanig dat men, by klaren dage als de zon niet schong, moeste eene bougie aansteken om in den misboek te lezen, en toen de zonne schong er een roode onaangename glans de oogen deed schemeren. Het jaar daarna in 1904 binst den zomer heeft Mr Dobbelaere Jules kunstglasschilder twee gekleurde glasvensters gesteken: geheel wel gelukt, de eene verbeeldt de h. Moeder Anna patronesse der kerk op haren troon gezeten en hare dochter O.L.V. onderwyzende, de andere verbeeldt de H. Apollonia, die hier ter Kerke zeer vereerd wordt et tweemaal 's jaars vele

bedevaarders aantrekt in hare novene 9 Februari en de octaaf van Sinxen, verheffing harer relikwie en kermis. De heilige zit neder tusschen hare beulen die haar tanden uittrekken. Beide vensters, alle onkosten bijgerekend kosten 575 fr. Bij het insteken hebben wy nog schoon de Gotieke vensters gezien, ongedeed bachten den plakmeur. Van dees jaar 1906 hebben wy kunnen bestatigen by het hangen van den nieuwen kruisweg dat 1° de middelbeuk en O.L.V. (Noordkant) beuk onder een lattenmeur zitten van 10 tot 20centimeters van het steengevrochte 2° dat de vouwten of gewelven in pleinceintre onder een eiken bardeelen vouwte zitten 3° dat de kolonnen omzet zyn van een halfsteen aanvulling; 4° dat er waar schynelyk een triphorium boven de kolonnen bestaat of bestaan heeft.

Ziehier eenige maten van binnen de kerk. De langde van aan het portaal (uitgesloten) tot aan den communiebank of koor tien meters; en van aan den trap (medebegrepen) van den communiebank tot in het diepste van den koor 5,90 meters.

De breedte van den kerk al binnen is zestien meters. De middenbeuk (of lengte van den steenen trap voor den koor 6 meters, O.L.V.beuk bijna zes meters; h. Apolloniabeuk iets meer dan vier meters. Het hoogste van het gewelf tot op den grond: middenbeuk 7,70 m.; O.L.V. beuk 7,30 en Apolloniabeuk 6,85.

De kolonnen van den grond tot aan de vierkante plaat die ze bedekken 2,70, hun omkring 2,30m

De lengte van den middenbeuk is 16 meters, van beide zydbeuken 13,25 meters.

Binnen in de kerk zyn drie plein-centres tusschen de twee colonnen al beide kanten van den middenbeuk. Rondom de beuken is eene dikke corniche in plaaster. Het valt wel te vreezen dat eerstdaags een einde corniche zou kunnen afscheuren, byzonder van de middenbeuk die ten grootendeele holde is, en myns dunkens kleine vensterkens of triphorium moet bevatten. Boven de gewelven in plakwerk zitten van de middenbeuk en O.L.V. beuk nog de houtten gewelven in bordeel en in zeer goed eikenhout, maar aan alle kanten doorboord met nagels. Het dak was in deerlijken toestand in het jaar 1903, byzonderlyk de noordkant van Apollonia's beuk en de zuidkant van den middenbeuk, by zoover was het hout verrot dat de schalien niet meer konden ingenageld worden. Jonckheere schaliedekker tot Eerneghem heeft deze twee beuken vermaakt voor het dekken met schalien en Henri Claeys timmerman van style woonachtig te Steene voor 't geen het houtwerk aangaat; daaraan heeft 950 fr bestierd geweest - het houten vierkant van het torentje met schalien bedekt is onziende en verdient hersteld te worden. Indien het den Heer gelieft zal het geschieden te naaste zomer. Het bovendeel is nog in goeden stand

en heeft door m^r den Pastor Lawaisse geheel vernieuwd geweest, ook heeft het hem duur gekost, by de zesduizend frs heeft hy er aan gehangen, en het geld verschoten hebbende en geen middel ziende om er weer in bezit van te komen heeft hy er zyn zin ingesteken en verplicht geweest zyn ontslag te geven en op te trekken naar Rumbek, waar hy na vyf jaren rusten schielijk overleden is.

De kerk was gewit voorheen met witsel waar blauwsel voor de effene muren in gemengd was, roodsel voor de randen; het sanctuarium was in donkergroen met olievarwe geschilderd, hetgeen een triestigen indruk en een schreeuwende kleur of opzicht gaf. Nu met de nieuwe waterverf, matolin genaamd, in veertien dagen tyds al binnen gansch geschilderd wierd, voor den prys van 245 frank door de voornoemden H. Claeys, timmerman van style, maar rap in alle soorten van stylen, 't zy timmeren, schilderen, glas of yzerwerk, hovenieren, boomen enten of snoeyen, allerhande kweeken van dieren byzonderlyk bieën enz. enz. by zoover dat myne voorzaten beweerden dat hy 36 ambachten kon en uitoefende. Het zy nu genoeg te weten dat hy tot ieders voldoening de kerk geschilderd heeft, de 3 gewelven der autaren in hemelsblauw de muren in bleekgeluw en de kranzen van bloemen en vruchten die de kerk rondom vercierden in een klein wenigken donkerder geluw. Gansch gelukt alhoewel hy lydt aan Daltonisme en 't één koleur uit het andere niet kan onderscheiden. De voorgevel van de kerk wierd ook geschilderd en niet tegenstaande de belofte dat matolin zoo kloek als olievarwe was, is zy na één jaar byna geheel afgeregend.

Eene schoone boiserie omzet geheel de kerk al binnen
op hoogte der vensters, de gebombeerde panneelen
zyn in eikenhout, waarvan de krullende randen boven
bloem

samenkomen en met een uitgevrochte ' in 't midden
bedekt zyn. Dese bloem misschien eerst wel in eikenhout
gebeiteld, wel later, meestendeels door plaaster vervan-
gen. Zelfs eenige panneelen zyn van eikenhout door
wit hout vervangen geweest, dit wordt nogthans niet
belet, daar alles in eikenhout geschilderd is. Eenige
paneelen zyn verre gezet rond O.L.V. altaar, door wakte
en langenduur zelfs in gaten gekomen of geëten. Al
beide kanten staat een fatsoenlijke biechtstoel
Noordkant voor m^t den pastoor, zuidkant voor m^t den onder-
pastor, dan tot einden de kerk banken of zaten. De
onze vrouwenkant voor die ze pachten wilt aan 3 fr 's jaars
St Apollonia's kant voor den kerk en gemeenteraad gratis.
Die zaten zien er geheel gemeene uit en beslaan
veel plekke, en als er een vreemde priester komt helpen
biecht hooren men weet niet waar met zynen biechtstoel
belanden: tegenwoordig kruipt hy in de vouteplaats.
De zittens by den hoogaltaar zyn gelyk de zaten
om zoo te laten, opgeweerd dat er op de voorpanneelen
de vier evangelisten kunstig in eikenhout gebeiteld
zyn. Er is plaats in de zittens voor drie aan elke kant.
De jubé, hoogzaaltribuun of ambon is van achter in
de kerk op een hoogte van gewillig twee meters en
komt op eene diepte van twee meters in de kerk geheel
de breedte van de middenbeuk bekleedende.
De leuning in hout is van de zelfde styl als
de andere renaissanceboiserie, alsook de kasse
van den orgel die geheel het middendeel van de

hoogzaal beslaat en al elken kant een hoksken voor de zangers overlaat, nothans sedert het portaal gebouwd is kan men met vier trappen op in een kamerken komen de grootte van het portaal, of beter gezegd, men komt al in het portaal, door een ongelukkig trapken waar men rischert het hoofd in te stuyken tegen een dweersbalk in het voornoemd kamerken om dan met vier trappen neerwaarts op den doxaal tegen den orgel te vallen.

Flak boven de vier trapkens is er in het gewelf een valdeur om op het klokgat van het torentje te komen waar eene deurken op het dak der kerke al beide kanten opening geeft.

De sacristie is in afdak gebouwd tegen den gevel van St Apollonia's autaar en langs den hoogaltaar, volgens myn schikken 4 meters vierkant.

Er is een gat gekapt in den muur van het Sanctuarium hebben eene deur in het sacristie en ééne in het sanctuarium; eene andere deur leidt in de kerk langs den autaar van Apollonia; eene derde deur gesteken door m^r pastor Gezelle uitgevende op het kerkhof dus op het zuiden waarnevens eene venster, alsook eene andere venster al den oosten: alle drie deze duren zyn wel voorzien van sloten en twee kloeke grendels.

Oost van het kerkhof staat het huis van den koster en nevens het huis een aanbouw waar eertyds de school van Steene gegeven genaamd Toonjes Kotje was en die nu dient om al het kerkgerief

dat de sacristie niet kon bevatten te verbergen
hetzy dat het nog dient of verwezen is. Daar zyn
twee plaatsen beneden en dan een zolder boven
waarin veel bucht kan gestoken worden.

Herstel van dak en toren der Kerk in 1931	31338,48
Schildering der Kerk in olieverwe in 1932	6080,45
6 Nieuwe vensters in brandglas in 1932	14955,40
2 nieuwe tapyten in 1932 en loopers	2300,00

*In april 1942 werd een nieuwe witte kasuifel gekocht
pr. 1350 f. - bij Grosse te Brugge.*

Ook een gordijn om te plaatsen achter het beeld van 't H.Hart.

*In Februari 1944 - werden op aanraden van Z.E.M. Den
Bisschop, de beste remonstrantie, de schilderijen - een oud
kasje uit de doopvont, en het oudste archief naar Brugge
overgevoerd - de remonstrans naar 't bisdom, de rest naar
een klooster in de naaldenstraat.*

*Een koffer met de beste alben, altaardwalen enz. - en met
het oude beeldeken van de H. moeder Anna - werd naar Rum-
beke gezonden en in 't klooster in bewaring gegeven - evenals een
schof uit de sakristie - inhoudende - een witten kasuifel
het gouden ornament (kasuifel en dalmatiek) het volledig
rood ornament.*

*Onder den oorlog heeft de kerk weinig of niets geleden -
slechts de laatste dagen, ten gevolge van de ontploffingen op de
hofstede van T.H. Vermeersch - werden de vensters aan de zuidkant
beschadigd en kwam een stuk plaksel naar beneden, van den
zuidgevel - aan den ingang van de doopvont.*

(Zoals de data laten blijken is deze tekst praktisch geheel afkomstig van
pastoor Maselis. Enkel het laatste deel op deze pagina werd op geschreven
door pastoor Vermeersch. Nvdr)

Pastoreel huis

Aengesien de pastors van Steene te cleyne waren van reuven om alle de lasten te kunnen dragen (Daer en hadt in 1763 om de slechte gestaetheid van de parochie en de pastorie noyt een vasten pastor geweest in den tydt van 140 jaeren) soo heeft de parochie het last moeten aennemen van het huys pastoreel ende de kercke te repareren, 't welcke sy tot noch toe gedaen heeft van immemorale tyden, gelyck blykt uyt de reparatien die sy aen de kercke gedaen heeft eer sy (de kerk) genoegsaem inkomen hadde, ende uyt het nieuw huys pastoreel 't welcke sy gemaect heeft ten jaere 1764 en van dan voort ondertusschen onderhouden heeft. Sie hier aengaende 't gone dat er alhier was als ick hier quamp ten jaere 1763 aengaende het pastoreel huys. Dat was soo bedroeft dat het niet seggelyck is: Ik hadde vier platsen om leegh, en boven niet een plaatse tensy den solder, die so sleght was, dat het gebeurt is dat er de kat is doodgevallen. In myn beste kaemer (welckers vensters slooten met een valdeure) en was niet een geelen tegel: in myn hoogkaemer was den vloer van bart soo sleght, dat het gebeurt is dat er menschen deurgeschoten syn. Myn keucken die was t' onnuttig om in te sitten, sooveel te meer omdat de latrynse waeren tegen de schouwe, ende dat er een gat was, tusschen de muer van de schouwe en 't vertreck, soodaenig dat het gebeurt is, dat de vuyligheid door de muer van de schouwe in de keucken quamp: daer was een contoirten uystersten van tien voet lanck en ses voet breedt, en daer stont een koetse (bedde) in, ende in dat contoirt moest ick slaepen en studeren: tot dat de parochie 't selve heeft nieuw gemaect ten jaere 1764 door Order van 't Vrije. Ick hebbe mynen hof wel van den helft vermeerdert, ende daer rondom eenen nieuwen wal gedolven ende een haege geplant, ende veele veranderingen sedertdien aen 't huys gemaect soo dat iedereen wel kan dencken dat het tegenwoordigh veel verandert is, sedert dat ick hier

gekomen ben met het huys, den hof, de kercke en de pastorie. (ja
selfs met de parochie die dan oock seer sleght was) maer doch
alles niet sonder veel moyte en onkosten

Quod omnia attestor J.L. Vandeputte pastor in Steene 1777. - (*)

*De Pastorij is eigentlyk bezit en eigendom van
de Kerkfabriek Ste Anna van Steene
en is gansch hersteld geweest in 1930 - 1931*

voor de som van franken

De Gemeente heeft subsidiën gegeven

De Provincie " " "

De Staat niets

Het aandeel van de Kerk was zoo franken

Ik ben er in getrokken op 1ste April 1931 na

het huis der school ruim een jaar bewoond te hebben

Rich Hollebecq

Pastor

(Nvdr. De bedragen zijn niet vermeld in de tekst)

(*) (Ergens verder in het liber staat het volgende in de marge)

Nota Vandeputte 1782

Het totaal inkomen van de pas-
torie van Steene bedraegt, zonder de
vervallen, met hetgone ick trekke
uyt de parochie, uyt de kercke,
uyt de Capellanie van S^t anne
geannexeert aan dese pastorie
uyt St Anne , uyt Ste Apollonia, uyt
de geloovige sielen, de somme
van 660 guldens, 15 stuyvers
en 2 oorden courant.
deductis deducendis

Een organisatie van de Heemkring 't Schorre Steene
en de Oostendse Bierjutters
Met medewerking van Brouwerij M. Strubbe, Ichtegem

Tentoonstelling
in de Steense molen

Bier van Hier

DOB-clubcontact / Contact Address

- De Oostendse Bierjutters (DOB), Torhoutsesteenweg 628, B-8400 Oostende
 - E deoostendsebierjutters@zythos.be
 - T 00 32 475 47 99 24
 - F 00 32 59 70 38 86
-

Geachte bezoeker,

Welkom op de tentoonstelling Bier van Hier.

Deze tentoonstelling kwam tot stand door een samenwerking van heemkring 't Schorre Steene en de bierculturele vereniging De Oostendse Bierjutters (DOB). Zij past binnen het kader van de traditionele novembertentoonstellingen die de heemkring telkenjare inricht en van de DOB-doelstellingen; onder andere het behouden en bevorderen van de Belgische biercultuur, en dit in het bijzonder langs de Kust en zijn hinterland.

Rond het jaar 1900 waren er in België zo'n 3000 brouwerijen. Of zoveel als er dorpen zijn. Daarnaast waren er ook nog veel afvullerijen. Een brouwerij brouwde bier en vulde dit af, maar kon ook bier in tonnen verkopen aan afvullerijen. De afvullerijen trokken het bier dan op flessen voor hun lokale markten.

Ondertussen hebben alle afvullerijen al lang hun deuren gesloten. Heden ten dage telt België een 125-tal brouwerijen. Met deze tentoonstelling proberen wij u een overzicht te geven van de ooit te Oostende gevestigde brouwerijen en afvullerijen in de periode van ongeveer 1892 tot nu. Tijdens de organisatie van dit evenement kwamen we tot onze eigen verbazing steeds maar nieuwe benamingen tegen. We hebben alle bekomen informatie gebundeld in dit stuk. Aanvullingen, opmerkingen,... zijn steeds welkom (zie aub het DOB-clubcontact onderaan deze pagina).

Wij wensen iedereen te bedanken die iets wilde uitlenen, alsook de Stad Oostende, alle medewerkers en natuurlijk ook de sponsors.

Veel kijkgenot en mogen de eventuele herinneringen u terugvoeren in de tijd.

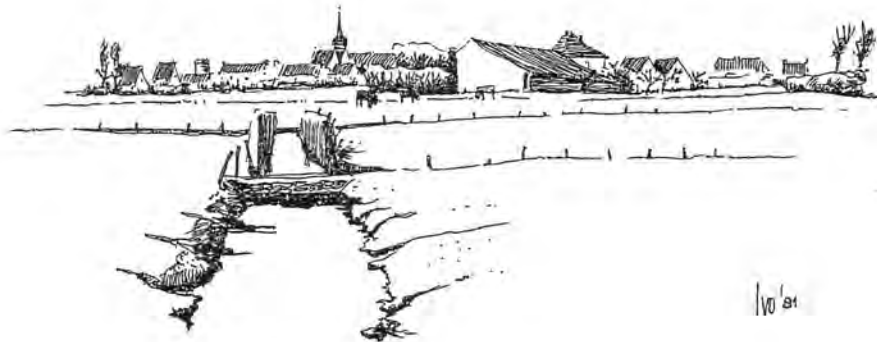
Paul Vandewalle,
Voorzitter 't Schorre Steene

Rik Vernack,
Voorzitter De Oostendse Bierjutters

- zaterdag 10 december (= tweede zaterdag van december): Houd deze datum zeker vrij, want dan gaat er waarschijnlijk een gezamenlijke organisatie door van èn **Medewerkersfeest** èn **Daguitstap** èn **Nieuwjaarsreceptie**. We houden u op de hoogte via een speciale brief.
- zaterdag 17 december: **Kerstbierenproeverij**. We starten dit jaar om 20h00 in het *Botteltje*, Louisastraat te Oostende. Nadien verleggen we wel eens.
- **± 18 december: verschijnen van DD10.6 in speciale feestversie.**
- 1 januari 2006: Het DOB- en 't Schorre Steene-bestuur wenst u een goed jaar toe, vol van interessante bierige en heemkundige ontdekkingen.
- **± 18 januari 2006: verschijnen van DD11.1.**
- zaterdag 11 februari 2006 (= tweede zaterdag van februari): **Ledenfeest**.
- zaterdag 4 (12h00-24h00) en zondag 5 (10h00-22h00) maart 2006: ZBF 2006 (Zyθος BierFestival) in de Stadsfeestzaal, Leopold II-laan te Sint-Niklaas.
Zaterdag 4 maart is er tevens een Open Brouwdag in het Museum van de Geuze (brouwerij *Cantillon*), Gheudestraat 56 te Anderlecht.
- zaterdag 3 juni 2006: Rommelmarkt van de Cultuurraad Oostende.
- zaterdag 8 juli 2006 (= tweede zaterdag van juli): **De Bierjutterij**; 11de editie.
- zaterdag 9 december 2006 (= tweede zaterdag van december): **Nieuwjaarsreceptie**.

De activiteiten beginnen **stipt!** Wenst u verdere inlichtingen over deze activiteiten? Wilt u zich voor een DOB-activiteit inschrijven (tenzij vermeld niet verplicht, maar wel altijd leuk...)? Kent u aanvullingen op deze activiteiten? Kent u andere belangwekkende activiteiten? Laat ze ons weten (zie het **DOB-clubcontact** op de derde pagina). Dankt u!

ESTAMINET

IEDERE AVOND VAN 18 tot 20 u. APERO met GRATIS TAPPAS

Tel.: 059-27.34.30
Mob. : 0477-62 23 23

Restaurant - Bar
Steensedijk 60 - Oostende Steene

Fax.: 059-27.34.31

Restaurant - Taverne - Grill **'t Pomptje**

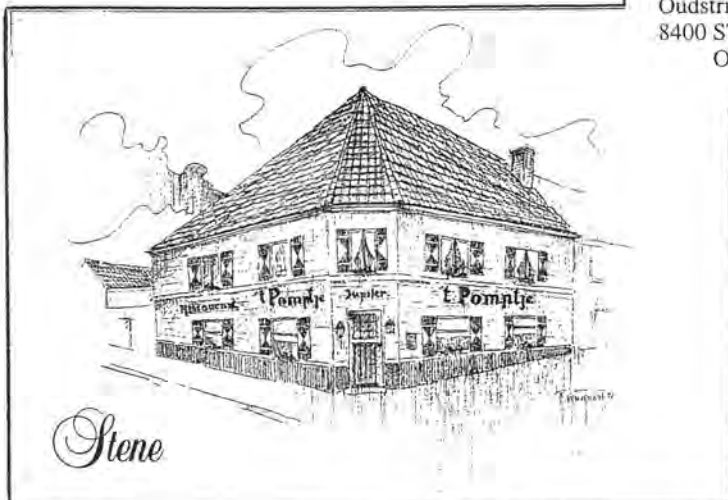
De specialist van Cote à l'os
"Ribbetjes en Brochetten - Scampis
gegrild op lavastenen.

Iedere dag open vanaf 18 uur tot 23 uur
Zaterdag, zondag en feestdagen doorlopend open van 11.30 uur tot 23 uur.
Sluitingsdag: woensdag.

Oudstrijdersplein 2
8400 STENE-DORP
Oostende

Vanaf 17.00 u. Tel. 059/51 19 46
Fax 059/31 36 71
Privé 059/31 33 50

Stene

Oude gebruiksvoorwerpen : 45

Strekel (=strijker,strijkstok,strijklat)

Beschrijving :

Volledig uit hout vervaardigd voorwerp (meestal eikenhout) met een handvat onderaan, Op het oppervlak zijn er diagonale inkervingen van +/- 2 mm dikte.

L = 47 cm

B = 6 cm

D = 2 cm

Lengte handvat = 12 cm

Gebruik en werking:

Het voorwerp werd gebruikt om de snijkant van de sikkel scherp te houden, dit kan men vergelijken met een wetsteen.

De lat werd korrelig gemaakt door vochtig zand in de groeven te wrijven.

Het te scherpen voorwerp (de zeis) wordt bestreken met de strijker.

Het voorwerp is te bezichtigen in het Gasthof Vossenhol Stene.

Cataloog Kuipersgereedschap

Bij de voorbereiding van zijn werk *Eer het Vat in Duigen Valt*, werd Erik Waelput geconfronteerd met de benaming van de kuiperswerktuigen en handelingen van de kuiper.

Veel literatuur over het kuipersambacht is er niet voorhanden en indien er dan al eens iets over de kuiperij geschreven is, is het meestal in een heemkundig tijdschrift en kon de auteur niets anders doen dan terugvallen op de dialectische woordenschat van zijn bron en gesprekspartner.

Ook onze noorderburen kunnen geen soelaas brengen; wij hebben het nu nog moeilijk wanneer zij over hun fusten¹ beginnen. Een betere inbreng vormt de studie *Het Kuipersvak in Taal en Tongval* van J. van Brakel, maar vooral aan het werk *Het Ambacht van de Kuiper en de Hoepelmaker* uit *Het Woordenboek van de Vlaamse Dialecten* van professor J. van Keymeulen heeft de auteur iets gehad. Het ontbreken van éénvormigheid in het taalgebruik komt voornamelijk door gebrek aan literatuur en opleiding. In Duitsland en Frankrijk zijn er handleidingen uitgegeven en bestond er zelfs een schoolopleiding. Bij ons ging het beroep over van vader op zoon en bleef het meestal in de familie.

Een bijkomende moeilijkheid vormt het feit dat heel wat gereedschap ontspoten is aan de vindingrijkheid en ervaring van de plaatselijke kuiper. Hij zoekt naar beter alaam om zijn werk lichter, efficiënter en veiliger te maken. Zo zijn talrijke werkinstrumenten “home made”, maar dus ook slechts beperkt gekend en krijgen ze een toevallige naam. Verder gaat het gebruik van een bepaald alaam ook samen met de aard van het product dat de kuiper voor ogen heeft. Een haringvat stelt bijvoorbeeld minder technische eisen dan een biervat, dus is ook het benodigde gerief anders. Zo kunnen bepaalde werktuigen wel in Frankrijk voorkomen, terwijl ze in Vlaanderen of Nederland niet gekend zijn.

Hoewel het kuipersvak voor een ruime inbreng heeft gezorgd in ons Nederlands taaleigen -denk maar aan de talrijke gezegde, zegswijzen, vergelijken met vat en ton-, dreigen met het verdwijnen van het beroep ook een deel van een specifieke taalschat verloren te gaan. Wat zeggen ons nog pegelen, aanslaan of vangen? 110 Kuipersgereedschappen krijgen in dit werk hun technische fiche, hun benaming in vier talen en hun literatuurlijst.

Cataloog Kuipersgereedschap, door Erik Waelput, 122 pagina's. Te verkrijgen bij de auteur: Erik Waelput, Mahoniestraat 9 te B-9030 Mariakerke, T 00 32 9 227 53 83, E erik.waelput@telenet.be, mits overschrijving van 12 EUR (+ 2 EUR port) op rekening 890-4341571-76 en met vermelding 'cataloog kuipersgereedschap'. Er valt evenwel op te merken dat in de vernoemde prijs van 12 EUR de port inclusief is voor leden van volkskundige verenigingen.

¹ fust = vat

Eer het Vat in Duigen Valt

Grieken en andere Oosterse volkeren gebruikten kruiken en manshoge pithoi als recipiënten om olie, honing, wijn en andere te bewaren. Romeinen leerden het houten vat kennen bij de Galliërs en brachten de wijn voortaan in houten vaten naar onze streken. De kuipersgilden hadden in de Middeleeuwen een groot aanzien en de ontdekkingsreizigers van de 16de eeuw hadden kuipers aan boord bij hun tochten. In de Nieuwe Tijd, met transporten naar alle werelddelen, was het houten vat de container van toen. Honderden kuipers werkten in de havens. Het produkt kuip vond men in grote variëteiten op alle niveaus van het dagelijkse leven. Eeuwenlang zijn kuipers onontbeerlijk geweest in een brouwerij of wijnhandel. Met bijl, beitel, zaag, dissel, schaaf en hamer maakten zij op haast primitieve wijze een staaltje van vakmanschap. Na WO II verdrong de “ferblanterie” het houten kuipwerk. Door de mechanisatie en de opkomst van synthetische stoffen is het beroep van kuiper met uitsterven bedreigd. De kuiperszonen zoeken ander werk..., maar toch worden de eigenschappen van de kuip nog steeds gewaardeerd voor het bewaren van bier, wijn, whisky en ander kwaliteitsprodukten.

In zijn boek gaat Erik Waelput dieper in op de zeldzaam geworden professie van zijn vader, een Oost-Vlaamse ambachtelijke kuiper. Hoewel het boek als ondertitel Basistechnieken van het Ambachtelijk Kuipen meekreeg, is het veel meer dan een handleiding om foeders te gaan bouwen of restaureren; het is een staaltje van zuivere volkscultuur. Het beschrijft haarfijn de techniek van het kuipen, de nodige grondstoffen en de kuiper zelf. De historische achtergrond verklaart de infiltratie van het kuipen in onze spreekwoorden, familienamen en benamingen. Het boek is voorzien van de nodige foto's en kreeg de Driejaarlijkse Prijs voor Volkskunde van de Provincie Oost-Vlaanderen. (Rik Vernack)

Eer het Vat in Duigen Valt, door Erik Waelput, uitgegeven bij Garant-Uitgevers, Somersstraat 13-15 te B-2018 Antwerpen, T 00 32 3 231 29 00, F 00 32 3 233 26 9, E uitgeverij@garant.be, 316 pagina's. Te verkrijgen bij de auteur: Erik Waelput, Mahoniestraat 9 te B-9030 Mariakerke, T 00 32 9 227 53 83, E erik.waelput@telenet.be, mits overschrijving van 39 EUR (+ 2 EUR port) op rekening 890-4341571-76 en met vermelding 'eer het vat in duigen valt'. Er valt evenwel op te merken dat in de vernoemde prijs van 39 EUR de port inclusief is voor leden van volkskundige verenigingen.

**Molenaarshuis
"Carpe Diem"**

**Stene Dorp
Oostende**

Molenaarshuis Carpe Diem

Uitgebreide kaart * Mogelijkheid tot organiseren van feestjes
Traiteurdienst aan matige prijzen

PRACHTIG ZONNETERRAS MET ZICHT OP 17E EEUWSE MOLEN !

Wij zijn elke dag open van 11u30 tot sluitingsuur.
* Keukentje is open van 12u tot 14u30 en van 18u tot 23u
Zondagavond tot 22u. Gesloten op maandag en dinsdag.
*s Namiddags Tea-Room met verse pannekoeken en heerlijke desserts

STENEDORPSTRAAT 4 STENE-DORP TEL. 059/80 57 84

Restaurant - Bistro "Oud Steene"

Zilverlaan 5
8400 Oostende
Tel: 059 43 09 75
Fax: 059 43 06 28
BTW NR: 529 981 076

* Wij verzorgen al uw zakendiners,
familiefeestjes, uitvaartdiensten enz....
donderdag gesloten,
tijdens schoolvakanties donderdag en vrijdagmiddag

Oostende behoudt en creëert natuurgebieden

Plannen voor het Oostendse krekengebied

Het krekengebied zal in de nabije toekomst heel wat veranderingen ondergaan. 630 ha worden heringericht om de natuur en het milieu te beschermen. De stad Oostende werkt daarvoor samen met de Vlaamse Landmaatschappij. Er komt meer ruimte voor fietsers en wandelaars en de natuur kan er opnieuw rustig op haar plooi komen.

Het krekengebied omvat een 5-tal gebieden in Oostende en Oudenburg: de Zwaanhoek; de Grote en Kleine Keignaert; het gebied met de Zoutekreek, Sluiskreek en Straatkreek; de Kleiputten van Snaaskerke en het toekomstige stadsrandbos tussen de Grintweg en de A10. Veel van de gronden zijn volgens het gewestplan natuurgebied, maar kennen geen natuurbeheer. Op termijn moeten deze gronden ingericht en beheerd worden als natuurgebied. Het natuurinrichtingsproject zal die overgang begeleiden.

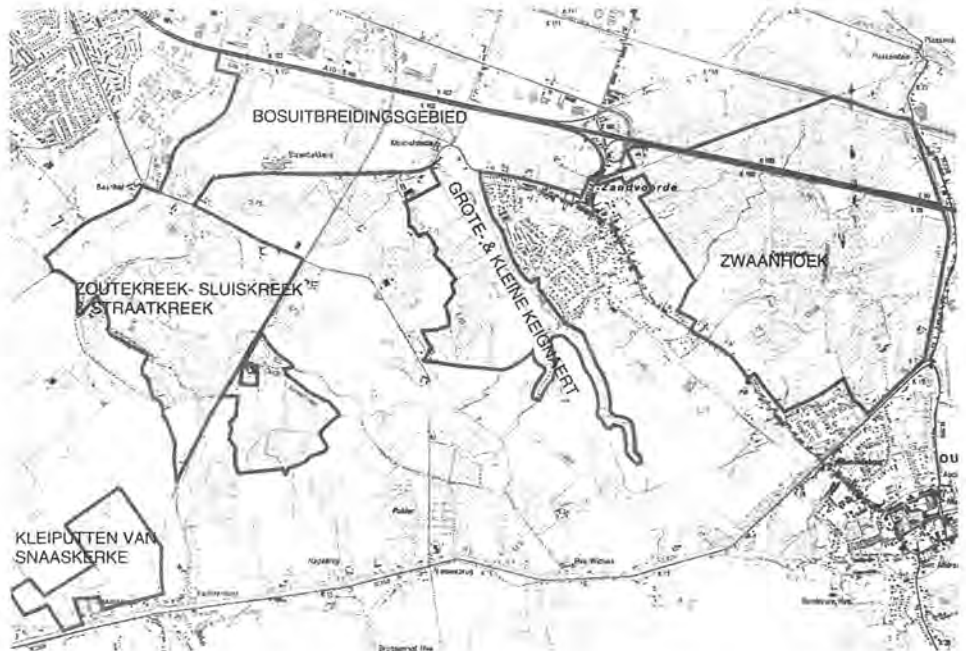
■ Verschillende stappen

In november 2003 werd het project officieel aangekondigd. Daarna volgde een openbaar onderzoek over de plannen. De geformuleerde bezwaren en opmerkingen leidden tot een aangepast rapport, dat op 12 juli door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. De aanvang van de werken is voorzien in 2006.

Mensen die een bezwaar uitten, kregen in juni een brief in de bus met het advies van de commissie en het comité. Bij een aantal maatregelen is het niet mogelijk om te bepalen wat de werkelijke impact zal zijn op de landbouw. We pogen nu deze maatregelen meer in detail uit te werken.

■ Wat gaat er veranderen?

De stad Oostende zal het stadsrandbos verder aanleggen. Het is de bedoeling dat een zone van 150 ha langzamerhand omgevormd wordt tot bos. Hier en daar zijn open plekken met riet, water en graslandjes voorzien. Het bos

zal een ideale plek zijn om de drukte van de stad te ontvluchten. Er komt ook een wandel- en fietspad. De privacy van de omliggende woningen wordt zoveel mogelijk gerespecteerd.

De oevers van een aantal kleinere waterlopen krijgen een nieuwe inrichting en weideafsluitingen een nieuwe plaats. De bedoeling hiervan is dat sloot- en oeverplanten zich uitbreiden en zo plaats bieden voor bepaalde vogels. Er zijn voldoende maatregelen voorzien om het inzakken van de oevers te voorkomen.

De krekens die nauw verbonden zijn met het polderlandschap zorgen hier en daar voor problemen. De akkers lopen vaak tot aan de rand van de kreek zodat de oevers kapot gaan. Door stroken met gras en riet te voorzien, zullen de oevers beter beschermd zijn en broedplaatsen kunnen bieden voor vogels.

Veel oude afwateringsgreppels zijn dichtgeslibd. Ze moeten het water op het land doen wegvloeien, maar zijn door gebrek aan onderhoud verland en verdroogd. Door deze laantjes uit te diepen, kunnen bepaalde plantensoorten zich opnieuw ontwikkelen. In het voorjaar zullen de laantjes meer water bevatten en meer weidevogels aantrekken. Ook kikkers en salamanders zullen zich kunnen vestigen in de poelen. Er worden alleen laantjes geruimd en poelen gegraven op percelen van de overheid of in overleg met de eigenaar en de gebruiker.

Vanuit nieuwe observatiehutten of -torens zullen wandelaars of fietsers de natuur en het landschap beter kunnen bekijken. Op infoborden komt uitleg over de dieren en de planten en over de vorming van de polders en krekens.

Oude caravans, verlaten stallen en andere overbodige constructies worden afgebroken,

omdat ze noch thuishoren in het polderlandschap noch in natuurgebied. Opvallende constructies die dienen om het vee bijeen te krijgen, zullen zoveel mogelijk vervangen worden door houten exemplaren. De elektriciteitskabels zullen zoveel mogelijk in de grond aangebracht worden om het zicht zo weinig mogelijk te belemmeren.

Om stallen, industrie en woonwijken wat meer aan het zicht te onttrekken voorzien de plannen groenbuffers. Ze kunnen bestaan uit hagen, knobomen of hoogstambomen. Landbouwers kunnen op vrijwillige basis aan erfbeplanting doen met subsidie van de overheid. Bij de concrete uitwerking van de buffers zal rekening worden gehouden met de doorgang van landbouwvoertuigen en het uitzicht vanuit de woonwijken.

Ten slotte komen er ook veranderingen in het waterpeil in de Zwaanhoek. Traditioneel regelt men het waterpeil omgekeerd in de polders: lagere peilen in de winter en hogere peilen in de zomer. Zo neemt de kans op overstromingen af en kunnen de landbouwers vroeger in het voorjaar het land bewerken. Dit is echter nadelig voor een heleboel dieren en planten. Daarom is het wenselijk om in de Zwaanhoek een meer natuurlijk waterpeil in te stellen, uiteraard met voldoende garanties tegen wateroverlast. Bovendien werd beslist om de waterpeilaanpassing slechts door te voeren na een bijkomende studie (milieu effecten rapport) die moet garanderen dat er geen gevaar is voor wateroverlast.

Voor opmerkingen of vragen kan je terecht bij milieuambtenaar Jacky Dereu (jacky.dereu@oostende.be) of bij projectleider Klaas De Smet (klaas.desmet@vlm.be). De Vlaamse Landmaatschappij vind je in de Velodroomstraat 28, 8200 Brugge, tel. 050/45.90.19.

Wist je dat ???

- * deze zomer Roger Fockedey als bestuurslid een dichtbundel "Woord & Beeld" met juweeltjes van teksten wist aan te bieden in een handig boekje, die hij zij aan zij met zijn jaarlijkse schildertentoonstelling vanaf 15JULI in de molen aan het publiek bekend maakte.
Geregeld zullen we er ééntje uitkiezen en U allen laten meegenieten.....

"SCHILDEREN ,
is aan een wit doek
een andere betekenis geven...." R.Fockedey

"Er is
GELOOF IK
veel te zien
als je de ogen sluit ..." R. Fockedey

- * Onze tentoonstelling Bier van Hier in het 11nov-weekend een 400-tal bezoekers mocht ontvangen in de molen.

- * Els De Schepper naar Gistel kwam met theatershow ?

- * Raymond Van Het Groenewoud
zijn nieuwste programma
"Café Weemoed"
komt voorstellen
in Zomerloos -GISTEL
op 16december a.s. !!

dan Raymond Van het Groenewoud. Hij geeft een exclusieve try-out van zijn nieuwste programma 'Café Weemoed'.

Deze pagina is te klein om alle activiteiten te bespreken. Raadpleeg daarom www.gistel.be en de activiteitenkalender. En mocht u dit nog niet gedaan hebben: geef uw e-mailadres door aan cultuur@gistel.be. Dan houden we u met plezier verder op de hoogte en heeft u een alibi om niet thuis te blijven.

Op zaterdag 26 november stelt Els De Schepper haar nieuwste theaterproductie '...Zzzing!' voor in de Zomerloos. Het welgevulde jaar wordt op vrijdag 16 december in schoonheid afgesloten met niemand minder

Kent u de heemkundige kring "t Schorre Steene" ?

Wij stellen ons graag even voor.

Heemkundige kring "t Schorre Steene" :

- gesticht 28/02/1978 in het jaar van het dorp.
- heeft tot doel de geschiedenis van onze vroegere gemeente Stene levendig te houden, via tekst en beeld
- komt samen in de molen van Stene-dorp
- richt regelmatig tentoonstellingen in over het verleden van het dorp.
- geeft aan de plaatselijke kunstenaars de mogelijkheid om hun werken ten toon te stellen in de molen gedurende de zomermaanden.
- geeft voordrachten, organiseert een 'Zevende dag', een BBQ, een 'Zieltjesavond', een busuitstap....
- geeft driemaal per jaar een periodiekje uit voor de leden met daarin de gebeurtenissen van in en rond ons dorp.

Een vereniging is maar sterk door haar leden.

Daarom doen we een warme oproep aan alle sympathisanten in en rond Stene.
Sluit u aan bij onze heemkring voor slechts € 7,5!
Iedereen is welkom en dank bij voorbaat.

